

[“2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gələcənin xaricdə təhsili üzrə Dövlət Programı”](#)

Layihə Təhsil Nazirliyi və 1news.az informasiya agentliyi ilə birgə həyata keçirilir.

Məhəmməd Əmirzəyev 1997-ci il iyulun 23-də Bakı şəhərində anadan olub. Orta təhsilini 2003-2014-cü

Hazırda "2007-2015-ci illər Azərbaycanın xarici ölkələrə ticarət üzrə Dövlət Programı"

ʔndi Mʔhʔmmʔd Aʔamirzʔyevi ʔz dilindʔn tanʔyaq:

“?aqird? elm? h?v?s m?hz ibtidai t?hsil dövründ? varan?”

“Orta m?kt?b ill?rind? Birl??mi? Mill?tl?r T??kilat?n?n Bak?, Harvard, Haaga v? ?stanbul ??h?rl?rind? t??kil

Orta m?kt?bd? bütün f?nl?r? eyni m?suliv?tl? yana?araq, h?r birind?n yüks?k göst?ricil?rimin olmas?na

D?qiq elml?r? olan mara??m m?nim ixtisas se?imimd? m?h?m rol oynay?b. Art?q IX sinifd? m?h?ndis

H?d?fim? catmaq ?c?n apar?c? universitetl?rd? t?hsil alma?? v? pe??kar m?t?x?ssis kimi haz?rlanma??

“T?hsil islahatlar?n?n effektiv olaca??na inan?ram”

Dövlət Programına qəbul olunmağa bərdə xəbəri almaq uzunillik arzuların gerçəkləşməsi demək idi.

Sevindirici hald?r ki Az?rbaycan t?hsilind? cox müt?r?qqi d?vi?iklik?r ba? verm?kd?dir. Ölk?mizd? qed?n

"Bu gün təhsil aldığımız sahəni sevdiyimi deyə bilərəm?"

Böyüklük Britaniya linki?af etmi? təhsil sisteminə malikdir. Burada orta təhsil 12 illikdir. Son iki ildə?agirdin seçimin?sasən onun ixtisaslaşmağ fikrində oldu?u fənləri üzrə tədris aparılır. Fikrimcə, bu yolla?agird ali təhsilə daha hazırlıqlı?bağlayır. Kimya mühəndisliyini özüm? ixtisas seçəndə bunun asan olmayacağını?bildirdim. Lakin ölkəmizdə?bu sahə üzrə?kadrlara daha çox ehtiyac oldu?unu?zərər?aldım. Bu sahədə?dərindən biliyə?sahib olmasam da,dəqiq elmi?ri qavrama qabiliyyətim? güvəndim. Bu gün isə? təhsil aldığımız sahəni sevdiyimi deyə bilərəm.

Onu da qeyd edim ki, bu universitet kimya mühəndisliyi üzrə? Birləşmiş Krallıqda 3-cü yerdədir. Kimya mühəndisliyində? təhsil alan bir tələbə? kimi "Bioreaktorlar və katalizatorlar?nın dizayn edilməsi", "Kimya prosesində enerji səmərəliliyinin artırılması", "stehtsalat?nın elektron idarə olunması" və digər bir çox nəzəri elmi?ri?tanı?am. Məni?n çox?cəlb edən fənn isə prosesin elektron idarə olunması fənnidir. Burada biz verilmiş prosesdə?lazmi faktorlar?n, misal üçün temperaturun, təzyiqin, axın sürətinin və s. prosesə? olan təsirini riyazi formulla?dərəcə?rarəq onu el?proqramlaşdırma?dərəcə?ki, maraq dairəsində? olan faktorda?müəhdid? olunan xoşagəlməz (və ya idarə olunmayan) dəyişikliyin?ldə? olunan məhsula zərər? olması?n.

Dərslərimdə?nə?lav? vaxtlara gəliddisə? demək istəyirəm ki, tələbə? həyatımız?sas hissəsini kitabxanada dərslərim? və ixtisaslaşmağda oldu?um sahəyə? aid ara?dərmələr aparmağ?tə?kil edir. Dərslərim?nə?nə? olaraq artıq 3 ildir ki, Birmingem Universitetinin Azərbaycan cəmiyyətin? sədrlik etməklə? yana??, həm də kimya mühəndisliyi fakültəsinin tələbə? nümayəndəsi vəzifəsini yerinə yetirirəm. Bu fəaliyyətlər gündəlik cədvəlimin tam olaraq dolması?na kifayət edir. Lakin zehni məklə? yana??, idman?n üzgüçülük və "jiu-jitsu" növləri?ldə? mütəmadi mə??ul oluram. Semestr?rzində? bədi? mütləqi?və vaxt ayırmağa? çətinlik çəkə?m də? tətil vaxtlarında bu mənim?sas mə??uliyyətim? çevrilir.

"Tələbələrin professorlara öz adları ilə müraciət etməsi məni? təccüblü?gəlmədi?"

Birmingem Universitetində? müəllim-tələbə? münasibəti tam fərqlidir. Tələbələrin müəllimləri?nə? professorlara, sadəcə? öz adları? ilə müraciət etməsi məni? təccüblü?gəlmədi. İlk baxışdan düşünmüşdüm ki, burada tələbə?-müəllim münasibəti iki dost münasibətinə?bənzərdir. Lakin sonralar bunun fərqli oldu?unu, müəllimlərin tələbələri?ldə?dərslərim?nə?nə? heç bir əlaqə?lərinin olmadığını? gördüm. Burada bütün universitet üzrə?sas imtahanlar yalnız yay semestrində? (yəni may-iyun aylarında) baş tutur.

İmtahan gedi?ində? heç bir innovativ vasitə?lərdən istifadə? olunmur. Amma?nə?ffaf??n qorunması?nə?nə? təmin olunması? məqsədi? ilə imtahan olunan tələbələrin cavab blankları?nə?nə? kim? məxsuslu?u yoxlayc?nə? müəllimlərin gizli saxlanması?r. Ə?l?rzində? isə qiymətləndirmə laboratoriyaları?rinə? dair aparılm?? ara?dərman?n nəticəsi?və hazırlanmış hesabata? üzrə? müyyəni edilir. Bir çox fənn üzrə? 2-saatlıq? mühazirə? 1-saatlıq? çal?ma ilə tamamlanır. Çal?ma saatlarında?həm müəllim, həm də? "nümayəndə?" (assistent) doktorantlar mövzu üzrə? olan suallar?məz? cavablandırır və? qarantlıq qalan məqamlar? aydınlaşdırırlar.

"3 ildir ki, fakültə tələbələrinin rəhbərini qazanaram?"

Qeyd edim ki, burada universitet demək olar ki, kiçik bir şəhər kimidir. Nə böyük üstünlüklərdən biri isə odur ki, burada fərqli ölkələrdən dünyaya fərqli baxışları? olan tələbələri?tanmaq imkan? var. Təhsillə? yana??, tələbələrin öz fərqli qabiliyyətlərini artıra bilmələri? üçün istərlə? tələbə? ittifaqında, istərsə? də universitet departamentlərində? "yarmətat" (bəzən ödənişli) mə??uliyyətlə?rə?klif olunur. Təklif olunan yerləri? fəal tələbələri?nə? namizədliyini irəli sürür, digər tələbələri? isə? namizədlərin platformaları?na?sasən səs verirlər.

Misal olaraq özümün kimya mühəndisliyi fakültəsinin tələbə? nümayəndəsi seçilməyimi göstərə? bilərəm. Artıq 3 ildir ki, fakültə tələbələrinin rəhbərini qazanaram və onları?nə?dərstəyi? ilə bu vəzifəyə? layiq görülürəm. Təhsil aldığımız universitetdə? ciddi elmi tədqiqatlara, sasən doktoranturada təhsil alan tələbələri? cəlb olunurlar. Bakalavr səviyyə?sində? isisə? layiqli tələbənin istəyi?sasəndə? yay tətili dövründə? ödənişli assistentlik fəaliyyəti imkanları?yaradılır. Ötən yay tətilində? bu imkandan məni? də? yararlanmışam.

Ümumiyyətlə, götürdükdə? isə? Birmingem Universitetinin özünün elmi-təhsil mühiti ilə bütün ümidlərimi

do?rultdu?unu dey? bil?r?m. Ona gör? ki, burada t?hsil almaqla m?n öz sah?l?rind? m??hur olan, bir çox mükafatlar alm?? aliml?rin ?hat?sind? bilikl?r? yiy?l?nir?m. Nobel mükafat? laureatlar?n?n d?rsd?nk?nar mühazir?l?rind? i?tirak ed?r?k onlarla h?m söhb?t edir, h?m d? m?ni maraqland?ran suallar?m? onlara ünvanlay?ram. Burada elm v? sosial ??rait daha geni? t??kil edilib. Bir söz!?, ümidl?rimin do?rulmu? oldu?unu t?sdiql?y? bil?r?m.

“Bir!??mi? Krall???n parlamenti il? birg? t?dbir t??kil etdim”

M?n M?ny buraya k?ldikd?n sonra Böyük Britaniyada f?aliyy?t göst?r?n “Anglo-Az?rbaycan” Av? “Avropa Az?Az?rbaycan” c?miyy?tl?ri il? c?laq? yaratd?m v? onlar?n bir s?ra t?dbirl?rind? i?tirak ed?r?k ölk?miz? buradak? diasporam?zdan olan d?st?yin bir hiss?si olma?a çal???ram. Burada h?mv?t?nl?rimizin, t?l?b?l?rin t??kilatlanmas? v? geni? geni? f?aliyy?ti üçün bütün laz?mi add?mlar? at?l?n. Birmingem Universitetinin t?l?b? ittifaq?nda Az?rbaycan c?miyy?tinin olmad???n? bildikd? qar??ma qoydu?um yeni m?qs?dl?rd?n bel? bir t??kilat? t?sis etm?k olmu?du. Bel? d? etdim. Art?q ikinci ildir ki, s?drlik etdiyim bu c?miyy?tin f?aliyy?tinin geni?l?nm?sini çal???ram.

QeQeyd edim ki, Bir!??mi? Krall???n parlamenti il? ilk birg? t?dbir t??kil etdim. Bildiyim q?d?r, o vaxta kimi universitetimizd? h?l? heç bir t?l?b? c?miyy?ti il? Britaniya parlamenti aras?nda t?dbir t??kil olunmam??d?. T?r?fimd?n ölk?mizin ?n böyük t?bli?in? is? h?rilin sentyabr ay?nda universitet n?zdind?ki c?miyy?tl?rin s?rgisind? Az?rbaycan c?miyy?tini t?msil etm?kl? nail oluram. Burada 250-d?n çox c?miyy?tl?r aras?nda 35000-d?n çox t?l?b?nin ziyar?t etdiyi s?rgid? v?t?nimin t?bli?in? nail olmaq m?ni qürurland?r?r.

Sonda g?l?c?k planlar?mla ba?l? qeyd etm?k ist?yir?m ki, haz?rda qar??mda duran m?qs?dl?rin ?n ?sas? ali t?hsilimi u?urla ba?a vurmaq, elmi v? t?crübi f?aliyy?timi davam etdir?r?k dövl?tim? xalq?ma c?miyy?t? daha çox xeyir verm?kdir”.